Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на труда и социалната политика	**Нормативен акт:** Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж
○ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	◉ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: м. април – м. юни 2026 г.
Лице за контакт: Петя Малакова – началник на отдел „Обществено осигуряване“	**Телефон и ел. поща:** 02/8119 445 Petya.Malakova@mlsp.government.bg

Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1: „Необходимост от регламентиране изплащането на пенсиите в работния ден, предхождащ 7-о или 20-о число на месеца, когато тази дата е неработен ден“.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

В Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) е предвидено, че пенсиите и добавките към тях се изплащат от териториалните поделения на Националния осигурителен институт (НОИ) чрез пощенски станции и доставчици на платежни услуги (ДПУ), лицензирани от Българската народна банка, и клонове на ДПУ, осъществяващи дейност на територията на страната. Съгласно разпоредбата на чл. 52 от НПОС пощенските станции изплащат пенсиите в периода от 7-о до 20-о число на месеца, за който се отнасят. Когато през месеца 7-о и/или 20-о число са неработни дни, изплащането на пенсиите започва в началото и завършва в края на следващия работен ден.

На основание разпоредбата на чл. 72 от НПОС, изплащането на пенсиите чрез ДПУ е обвързано с началото на изплащането на пенсиите в пощенските станции, регламентирано в чл. 52 от НПОС.

В тази връзка, разпоредбата на чл. 52 от НПОС създава нормативно основание за изплащане на всички пенсии и добавките към тях няколко дни след 7-о или 20-о число в определени месеци, когато съответната дата е в неработен ден. Подобно забавяне може да се случи няколко пъти през годината, вкл. и през два последователни месеца. Тъй като за по-голямата част от пенсионерите пенсиите са единственият източник на доход, то създава значителни затруднения.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности, тъй като промяната може да бъде извършена само с акт на Министерския съвет.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Посоченият проблем не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство, тъй като конкретните дати за изплащане на пенсиите са предвидени в нормативен акт, който създава задължения за тези, които го прилагат.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Не са предвидени задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Последващи оценки и анализи на изпълнението на политиката не са извършвани.

2. Цели:

По проблем 1:
Цел 1: Създаване на нормативна възможност за изплащане на пенсиите и добавките към тях на по-ранна дата, когато 7-о или 20-о число са в неработен ден.
Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:
- Пенсионери - броят на пенсионерите към м. март 2026 г. е около 2 070 250 души.
- Длъжностни лица в териториалните поделения на Националния осигурителен институт.
- Служители на „Български пощи“ ЕАД, които изплащат пенсиите и добавките към тях.
- Доставчици на платежни услуги, чрез които се изплащат пенсиите и добавките към тях.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1: „Необходимост от регламентиране изплащането на пенсиите в работния ден, предхождащ 7-о или 20-о число на месеца, когато тази дата е неработен ден“.

Вариант 1: „Без действие“:
1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.
Описание:
Вариантът „Без действие“ се характеризира с непредприемането на никакви действия. При този вариант на действие ще продължат да се прилагат предвидените в НПОС срокове за изплащане на пенсиите и добавките към тях, когато 7-о или 20-о число е неработен ден. В този случай изплащането ще започва в следващия работен ден. При този вариант ще липсва нормативна възможност за изплащане на пенсиите и добавките към тях на по-ранна дата, когато 7-о или 20-о число е неработен ден.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:
При Вариант 1 „Без действие“ не се очакват положителни (икономически/социални/екологични) въздействия върху заинтересованите страни.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:
- **За пенсионерите:**
Без промяна в НПОС се запазва съществуващата несигурност сред пенсионерите относно деня, в който ще получат своите пенсии през различните месеци в годината. Те няма да имат възможност да получат своите плащания преди 7-о или 20-о число на съответния месец, когато тази дата е неработен ден, което им създава и финансови затруднения. Този ефект има особено значение в случаите, когато тези дати са в неработен ден поради отбелязването на официални празници.

- **За длъжностните лица в териториалните поделения на Националния осигурителен институт и за ДПУ:**
Вариантът на действие няма да окаже въздействие върху тази група заинтересовани страни.
- **За служители на „Български пощи“ ЕАД**, заети в изплащането на пенсиите и добавките към тях в пощенските станции ще се запази съществуващата възможност за обслужване на значително по-голям брой граждани през първите няколко работни дни за изплащане на пенсиите, което създава по-голямо натоварване и напрежение, съответно – повишава риска от грешки.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Специфични въздействия:

Не са налице специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Вариант 1 „Без действие“ няма да окаже въздействие върху малките и средните предприятия.

Административна тежест:

Вариант 1 „Без действие“ няма ефект върху административната тежест.

Вариант 1 „Без действие“ не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не се ограничава изборът на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция и до създаване на бариери за нови доставчици или улесняване появата на монополи. Няма да има промяна относно конкурентоспособността и инвестициите и въздействие/промяна върху производителността. Вариантът на действие няма отношение към правото на собственост, научноизследователската и развойна дейност. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Вариантът на действие няма отношение към интелектуалната собственост и към академичните или промишлени изследвания и не допринася за повишаване на производителността и ефективността на ресурсите. Вариантът на действие няма отношение към разходите на потребителите. Вариантът на действие не оказва въздействие върху определени сектори и региони. Няма последици върху икономическия растеж и заетостта, върху условията за инвестиции и функционирането на пазарите, както и не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници.

По отношение на балансираното демографско развитие Вариант на действие 1 „Без действие“ не води до задържане на темповете на намаляване на броя на населението. Не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението. Този вариант не оказва влияние върху здравословното състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност. Не оказва въздействие върху повишаване на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве. Вариантът на действие не води до намаляване на общата заболеваемост и до превенция на социално значими болести. Не води и до създаване на здравословни и безопасни условия на труд. Вариантът на действие не оказва влияние по отношение на намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст, не води до смекчаване на негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Вариантът на действие не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда; пенсионноосигурителна система; система за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др. Вариантът не създава предпоставки за осигуряване на равни възможности за пълноценен социален и продуктивен живот в рамките на групата на пенсионерите и не създава условия за равни възможности и недопускане на пряка или косвена дискриминация за всички пенсионери, независимо от вида на получаваната от тях пенсия – за трудова дейност или несвързана с трудовата дейност. Този вариант на действие не ограничава диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на селските райони и за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях. Вариантът на действие не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.

Вариант на действие 1 няма пряко въздействие върху заетостта и пазара на труда. Вариантът не улеснява създаването на нови работни места и не води до загуба на работни места. Този вариант няма специфични негативни последствия за определени професии, групи работници или самостоятелно заети лица. Вариантът не засяга определени възрастови групи. Предприемането на този вариант няма да се отрази негативно на търсенето на работна сила, върху функционирането на пазара на труда и по отношение на баланса между личния, семейния и професионалния живот. Вариант на действие 1 няма влияние върху качеството на работата, не оказва въздействие върху продължаващо професионално обучение. Вариантът на действие няма отношение към правата и задълженията на работниците и служителите. Вариантът на действие не улеснява и не ограничава приспособяването към промените и използването на технологични иновации на работното място. Вариантът не засяга достъпа до пазара на труда или влизането/излизането от пазара на труда; не влияе негативно върху достъпа до услугите, свързани с намиране на работа или до услуги от общ икономически интерес.

Вариант на действие 1 няма пряко отношение към неприкосновеността на личния живот. Този вариант на действие ще окаже неблагоприятно влияние върху правото на добра администрация, доколкото ще продължат да се прилагат действащите към момента разпоредби от НПОС. Вариантът на действие не оказва влияние върху достъпа до правосъдие и до управлението; общественото здраве; сигурността и обществения ред; културата; климата и климатичните промени; транспорта и използването на енергия; биоразнообразието; чистотата на атмосферния въздух; качеството на водите и водните запаси; качеството на почвата; възобновяемите или невъзобновяемите ресурси; влиянието на фирмите и потребителите върху околната среда; отпадъците/генериране/ рециклиране; и към грижите за животните.

Вариант 2 „Приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж“.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

Описание:

При вариант на действие 2 ще се създаде на нормативна възможност за изплащане на пенсиите и добавките към тях на по-ранна дата, когато 7-о или 20-о число са в неработен ден.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

- За пенсионерите:

Промяната в НПОС ще гарантира правото на пенсионерите да получат без забавяне дължимите им пенсии и добавки към пенсиите, независимо от това дали 7-о или 20-о число е в неработен или в работен ден. Промяната има особено значение в случаите, когато тези дати са в неработен ден поради отбелязването на официални празници.

- За длъжностните лица в териториалните поделения на Националния осигурителен институт, за служителите на „Български пощи“ ЕАД, заети в изплащането на пенсиите и добавките към тях и за ДПУ:

Ще се оправдаят очакванията към институциите за справедливост и ефективност.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При вариант 2 не са идентифицирани негативни икономически, социални или екологични въздействия върху нито една от групите пряко или косвено заинтересовани страни.

Вариант 2 не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не се ограничава изборът на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция и до създаване на бариери за нови доставчици или улесняване появата на монополи. Няма да има

промяна относно конкурентоспособността и инвестициите и въздействие/промяна върху производителността. Вариантът на действие няма отношение към правото на собственост, научноизследователската и развойна дейност. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Вариантът на действие няма отношение към интелектуалната собственост и към академичните или промишлени изследвания и не допринася за повишаване на производителността и ефективността на ресурсите. Вариантът на действие няма отношение към разходите на потребителите. Вариантът на действие не оказва въздействие върху определени сектори и региони. Няма последици върху икономическия растеж и заетостта, върху условията за инвестиции и функционирането на пазарите, както и не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници.

По отношение на балансираното демографско развитие Вариант на действие 2 не води до задържане на темповете на намаляване на броя на населението. Не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението. Този вариант не оказва влияние върху здравословното състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност, не води до повишаване на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве. Вариантът на действие не води до намаляване на общата заболеваемост и до превенция на социално значими болести. Не води и до създаване на здравословни и безопасни условия на труд. Вариантът на действие не оказва влияние по отношение на намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст и не оказва влияние по отношение смекчаването на негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Вариантът на действие не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда; пенсионноосигурителна система; система за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др. Този вариант на действие не ограничава диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на селските райони и за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях. Вариантът на действие не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.

Вариант на действие 2 няма пряко въздействие върху заетостта и пазара на труда. Вариантът не оказва въздействие върху създаването на нови работни места и не води до загуба на работни места. Този вариант няма специфични негативни последствия за определени професии, групи работници или самостоятелно заети лица. Приемането на този вариант няма да се отрази негативно на търсенето на работна сила, върху функционирането на пазара на труда и по отношение на баланса между личния, семейния и професионалния живот. Вариант на действие 2 няма влияние върху качеството на работата, не оказва въздействие върху продължаващо професионално обучение. Той няма отношение към правата и задълженията на работниците и служителите, не улеснява и не ограничава приспособяването към промените и използването на технологични иновации на работното място. Вариантът не засяга достъпа до пазара на труда или влизането/излизането от пазара на труда; не влияе негативно върху достъпа до услугите, свързани с намиране на работа или до услуги от общ икономически интерес.

Вариант на действие 2 няма пряко отношение към: неприкосновеността на личния живот; правото на добра администрация, достъпа до правосъдие и до управлението; общественото здраве;

сигурността и обществения ред; културата; климата и климатичните промени; транспорта и използването на енергия; биоразнообразието; чистотата на атмосферния въздух; качеството на водите и водните запаси; качеството на почвата; възобновяемите или невъзобновяемите ресурси; влиянието на фирмите и потребителите върху околната среда; отпадъците/генериране/ рециклиране; и към грижите за животните.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Специфични въздействия:

Не са налице специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Вариант 2 няма да окаже въздействие върху малките и средните предприятия.

Административна тежест:

Вариант 2 няма ефект върху административната тежест.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1: „Необходимост от регламентиране изплащането на пенсиите в работния ден, предхождащ 7-о или 20-о число на месеца, когато тази дата е неработен ден“.

		Вариант 1 Вариант „Без действие“	**Вариант 2 „Приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж“**
Ефективност	**Цел 1:** Създаване на нормативна възможност за изплащане на пенсиите и добавките към тях на по-ранна дата, когато 7-о или 20-о число са в неработен ден.	ниска	висока
Ефикасност	**Цел 1:** Създаване на нормативна възможност за изплащане на пенсиите и добавките към тях на по-ранна дата, когато 7-о или 20-о число са в неработен ден.	ниска	висока
Съгласуваност	**Цел 1:** Създаване на нормативна възможност за изплащане на пенсиите и добавките към тях на по-ранна дата, когато 7-о или 20-о число са в неработен ден.	ниска	висока

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „Приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж“.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):
По проблем 1:

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

По проблем 1:

○ Да

◉ Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?
По проблем 1:

○ Да

◉ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?
По проблем 1:

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

По проблем 1:

Не са идентифицирани потенциални рискове при реализиране на Вариант 2 „Приемане на проект на Постановление за изменение на Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж“.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

Проектът на нормативен акт ще бъде съгласуван в съответствие с чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Проектът ще бъде обсъден в Националния съвет за тристранно сътрудничество и утвърден от Надзорния съвет на НОИ.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на нормативен акт ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на труда и социалната политика с 30-дневен срок за представяне на становища и предложения.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

……..……

…….

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

Информационна система на НОИ.

Наредба за пенсиите и осигурителния стаж.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Калина Петкова, директор на дирекция „Трудово право, обществено осигуряване и условия на труд“

Дата: 03.04.2026г.

3.4.2026 г.

X

КАЛИНА ПЕТКОВА
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ ТПООУТ
Signed by: Kalina Petkova Petkova